

DZIŚ PRZEDSZKOLE - JUTRO W SZKOLE

**PODSTAWOWE INFORMACJE DLA RODZICÓW DZIECI
ROZPOCZYNAJACYCH NAUKĘ W KL. I
SZKOŁY PODSTAWOWEJ**



BĄDŹMY WRAŻLIWI NA:

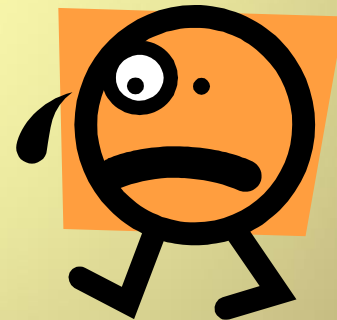
- **TRUDNOŚCI NIEZLEŻNE OD WOLI NASZEGO DZIECKA**

Trudności w zaplanowaniu ruchu, małe poczucie bezpieczeństwa grawitacyjnego, zaburzenia równoważne, zaburzenia czucia wewnętrznego, obniżony poziom graficzny, percepcji wzrokowej, słuchowej, rodzaj napięcia mięśniowego

- **SPRAWY, KTÓRE SAME SIĘ NIE ROZWIĄŻĄ**

Emocje, samoocena, odpowiedzialność

TRUDNOŚCI NIEZALEŻNE OD WOLI NASZEGO DZIECKA



OBJAWY TRUDNOŚCI Z PLANOWANIEM RUCHU

- Niezdarność
- Tendencja do przewracania się
- Trudności w zabawach manipulacyjnych
- Nieefektywne działanie ruchowe
- Problemy z pisaniem, precyzyjnymi ruchami
- Trudności z sekwencyjnym działaniem w czasie
- Trudności w udawaniu jakiegoś ruchu
- Trudność z przełożeniem instrukcji słownej na ruchowe działanie
- Trudności z koordynacją oburęczną

OBJAWY MAŁEGO POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA GRAWITACYJNEGO

- Dziecko nie lubi tracić kontaktu z podłożem
- Boi się nadmiernie upadku, wysokości, nie chce skakać
- Nie lubi placów zabaw i ruchomych, niestabilnych platform
- Nienaturalnie wolno wykonuje niektóre czynności – np. wchodzenie do auta, schodzenie z górki, ze schodów, nie lubi się wspinać
- Obracane dookoła osi czuje się jakby spadało
- Nagle popchnięte w pozycji siedzącej jest bardzo wystraszone
- Wydaje się, że dziecko ma trudności z określeniem przestrzeni, odległości, a w rzeczywistości nie jest w stanie wykonać prawidłowych ruchów w tej przestrzeni
- Szybka jazda samochodem i pokonywanie zakrętów budzi lęk

OBJAWY ZABURZEŃ PRZEDSIONKOWO- OCZNYCH

- Dziecko mimo prawidłowego rozwoju ma problemy z czytaniem, pisanem i matematyką
- Ruchy dziecka są niezgrabne, potyka się, nie widzi przeszkód, nie umie asekurować się przed upadkiem
- Nie lubi zabaw zespołowych, łapania piłki, chodzenia po drabinkach
- Nie ma ustalonej dominacji rąk, myli strony,
- Odwraca pisząc litery częściej niż inne dzieci
- Ma trudności z przepisywaniem z tablicy, gubi litery, sylaby
- Często podpira głowę, męcz się szybko, jest sfrustrowane
- Często ma problemy z akceptacją siebie

OBJAWY ZABURZEŃ CZUCIA WEWNĘTRZNEGO

- Dziecko wykonuje sztywne, nieskoordynowane ruchy
- Ma problemy z ocenianiem odległości, wpada na przedmioty
- Ma trudności z wejściem i zejściem po schodach
- Wydają się niezdarne
- Może mieć trudności z siadaniem na krzeselku
- Może mieć trudności z ubieraniem się i rozbieraniem
- Może chwytać długopis lub przedmioty zbyt mocno
- Może mieć obniżone napięcie mięśniowe
- Nieadekwatnie używać siły do działania

OBJAWY ZABURZEŃ PERCEPCJI WZROKOWEJ

- Nie lubi układać puzzli
- Niechętnie wchodzi i schodzi po schodach, krawężnikach
- Łatwo się gubi, nie odnajduje drogi dlatego unika takich sytuacji
- Ma trudności z rysowaniem i pisaniem
- Ma trudności z odnajdywaniem podobieństw i różnic
- Ma trudności z zobaczeniem i wyodrębnieniem figury z tła
- Pisząc nie mieści się w liniaturze

OBJAWY ZABURZEŃ PERCEPCJI SŁUCHOWEJ

- Trudności z analizą dźwięków, źródła, pochodzenia, wysokości
- Może nie być w stanie skupić się na jednym dźwięku bo rozpraszają go inne
- Może negatywnie lub przesadnie reagować na niektóre dźwięki
- Może mieć problemy z zapamiętaniem, rozumieniem tego co czyta lub słyszy, niewłaściwie interpretować polecenia
- Ciągłe prosić o powtórkę, mówić nie na temat
- Może mieć trudności z czytaniem, zwłaszcza głośnym
- Może mieć trudności z rytmem i śpiewaniem w tonacji
- Może mieć problemy z prawidłową artykulacją

OBJAWY ZABURZEŃ OBRONNOŚCI DOTYKOWEJ

- Nie lubi czynności pielęgnacyjnych - mycie twarzy obcinania paznokci ,czesania, obcinania włosów
- Nie lubi opasek, czapek, golfów, ściągaczy, drażnią metki,
- Może unikać różnych mas plastycznych, lub chcieć wszystkiego dotknąć
- Nie lubi być tulone, całowane – chyba, że samo jest inicjatorem, niespodziewanie dotykane może uderzyć
- Może trzymać ołówek opuszkami palców, tak samo trzyma zabawki
- Może nie lubić niektórych potraw, mycia zębów
- Może unikać niektórych aktywności

OBJAWY NISKIEGO NAPIĘCIA MIĘŚNIOWEGO

- Dziecko wydaje się być niezgrabne, miękkie
- Słaby, zbyt delikatny uścisk dłoni, słabe trzymanie kredki
- Dziecko siedząc, podtrzymuje głowę
- Często ma otwarte usta, może się ślinić
- Spada z krzesła, szybko się męczy ,nie podejmuje niektórych aktywności
- Z trudem bawi się w pozycji czworaczkiej, w klęku lub kucając, woli leżeć
- Kiepsko żuje

KONCENTRACJA I UWAGA

MÓGŁBYŚ SIĘ NAUCZYĆ GDYBYŚ TYLKO CHCIAŁ!!!

SKUP SIĘ!!!

Zaburzenie koncentracji nigdy nie występuje w izolacji, prawie zawsze jest związane z trudnościami pojawiającymi się w funkcjonowaniu jednego lub kilku zmysłów.

Przyczyną problemów z koncentracją są więc trudności w percepcji bodźców (odbieranie, rozpoznawanie, sortowanie, koordynowanie, różnicowanie, zapamiętywanie, reagowanie-odpowiadanie)

LATERALIZACJA

Układ nerwowy funkcjonuje jako całość. Obie półkule współpracują ze sobą, aby doprowadzić do pełnej specjalizacji jednej z nich. W tym procesie ustala się **lateralizacja**.

Zaburzenia lateralizacji przejawiają się deficytami w zakresie obustronnej koordynacji ruchowej, przekraczania środkowej linii ciała oraz skrzyżowanej lateralizacji. Dysfunkcje w przekraczaniu śr. linii ciała, mogą dotyczyć również ruchów gałek ocznych. Jeśli ruch nie jest płynny, oczy drgają, przeskakuje wzrok, gubi się śledzony przedmiot to dziecko może mieć trudności w rysowaniu, pisaniu, czytaniu, układaniu z części, w liczeniu.

PODSTAWOWE UKŁADY POSTRZEGANIA

1. **UKŁAD PRZEDSIONKOWY (RÓWNOWAGA-** receptory w uchu wew., reaguje na siłę grawitacji, ruch linearny, obrotowy, przyspieszenie, odpowiada za napięcie mięśniowe, ruchy oczu, postawę, równowagę)
2. **UKŁAD DOTYKOWY (CZUCIE POWIERZCHNIOWE –** receptory w skórze i na jej pow., odbierają siłę dotyku, nacisku, ból, ciepło, zimno, ssanie, jedzenie)
3. **UKŁAD PROPRIOCEPTYWNY (CZUCIE GŁĘGOKIE –** odbiór wrażeń płynących z mięśni, ścięgien, informuje o położeniu ciała, jego części oraz o tym czy i jakie ruchy wykonuje)

W RAMACH KAŻDEGO UKŁADU MOGĄ WYSTĄPIĆ:

- **NADWRAŻLIWOŚCI**
- **NIEDOWRAŻLIWOŚCI**
- **OBJAWY MIESZANE**

UKŁAD PRZEDSIONKOWY – wpływ na funkcjonowanie:

- Bezpieczeństwo grawitacyjne
- Ruch i równowaga
- Napięcie mięśniowe
- Obustronna koordynacja
- Przetwarzanie słuchowo-językowe
- Przetwarzanie wzrokowo-przestrzenne
- Planowanie ruchu
- Wpływa na rozwój mowy
- Poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego
- Wpływa na autonomiczny ukł. nerw. (np. odruch wymiotny)
- Wszystkie informacje mózg analizuje w oparciu o dane z tego układu

UKŁAD DOTYKOWY – wpływ na funkcjonowanie:

- Percepcja dotykowa – poznawanie kształtów, struktur bez pomocy wzroku
- Planowanie ruchu – duża i mała motoryka, wpływ na mowę
- Nabywanie umiejętności szkolnych – zaburzona manipulacja blokuje procesy poznawcze
- Bezpieczeństwo emocjonalne
- Funkcjonowanie społeczne

UKŁAD PROPRIOCEPTYWNY – wpływ na funkcjonowanie:

- Odczuwanie cielesności ciała- ciężaru i położenia w przestrzeni
- Tworzenie somatognozji i lateralizacji
- Kontrola i planowanie ruchu
- Odpowiednie użycie siły do wykonywanego ruchu
- Stabilizacja posturalna
- Poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego
- Percepcja kształtów drobnych przedmiotów
- Wytworzenie odruchów prostowania i równowagi, które służą prawidłowej motoryce i działają antygravitacyjnie

PEŁNA SPRAWNOŚĆ I GOTOWOŚĆ TRZECH SYSTEMÓW UMOŻLIWIA 6-7 LATKOWI OSIĄGNIĘCIE GOTOWOŚCI DO:

- Koncentrowania się na zadaniach
- Umiejętności organizowania się
- Poczucia wartości
- Samokontroli
- Pewności siebie
- Zdolności do nauki
- Myślenia abstrakcyjnego i przyczynowo-skutkowego
- Specjalizacji stron ciała i mózgu
- Precyzyjnych czynności ruchowych

CZY DZIECKO JEST GOTOWE DO ROZPOCZĘCIA NAUKI W SZKOLE?

- Czy czynności samoobsługowe potrafi wykonać na poziomie umożliwiającym mu samodzielne funkcjonowanie, bez bezpośredniego nadzoru?
- Czy jest zainteresowane poznawaniem nowych osób, rzeczy?
- Czy potrafi nawiązywać i utrzymywać kontakty z innymi dziećmi?
- Czy potrafi zrozumieć zasadę podziału własnej aktywności na czas zabawy i czas skupienia oraz pracy?
- Czy procesy poznawcze są wystarczająco rozwinięte i dojrzałe, aby mogło uczyć się pod kierunkiem dorosłego i mogło podporządkować się regułom i zasadom?
- Czy motoryka mała rozwinięta jest w stopniu umożliwiającym dziecku naukę pisania i rozwijania technik manipulacyjnych?

SPRAWY, KTÓRE SAME SIĘ NIE ROZWIĄŻĄ

DŁUGA DROGA OD „DZIECIĘCEGO POKOJU”
DO SZEROKIEGO ŚWIATA SPOŁECZNEGO –
KLASY SZKOLNEJ



EMOCJE

- W kontaktach społecznych pojawiają się pierwsze emocje zawodu, zazdrości i krzywdy
- Z powodu potrzeby rywalizacji i zwyciężania mogą pojawiać się kłopoty we współdziałaniu
- Dziecko potrafi już ukrywać swoje emocje

CO ROBIĆ?

- Nie opierać się tylko na obserwacjach, łączyć fakty
- Dawać przykład jak można radzić sobie ze stresem
- Jak wyrażać emocje w akceptowany sposób
- Rozwijać w zabawie umiejętności komunikowania się
- Jak konstruktywnie rozwiązywać konflikty –kompromisy
- Jak negocjować, argumentować

ROZWÓJ EMOCJONALNY DZIECKA RODZICE WSPIERAJĄ PRZEZ:

- Okazywanie sobie uczuć
- Wspólne spędzanie czasu i zabawa
- Okazywanie sobie szacunku w codziennych sprawach
- Wskazywanie co jest dobre a co złe oraz postępowanie zgodne z zasadami
- Słuchanie siebie nawzajem
- Szanowanie wzajemnie swoich wyborów i decyzji
- Wspólne rozwiązywanie problemów
- Zachęcanie dziecka do samodzielności i wspieranie go w zmaganiach, nie wyręczanie

SAMOOOCENA

DZIECKO OCENIA SIEBIE W RELACJI DO:

- 1. ZADANIA** – jak sobie radzę z nauką, czy potrafię szybko biegać, pływać, jeździć na rowerze, czy mam swoje zainteresowania- coś zbieram, rysuję, interesuję się dinozaurami
- 2. RÓWIEŚNIKÓW**- czy mam kolegów, czy dzieci mnie lubią, czy mnie słuchają, akceptują moje pomysły
- 3. DOROSŁYCH**- czy jestem widziany jako miła, inteligentna osoba, czy pytają mnie o zdanie i przemyślenia, czy rozumiem ich polecenia

POCZUCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI BUDUJE SIĘ PRZEZ:

- Powierzanie zadań, które dziecko ma samodzielnie wykonać
- Pomaganie w wykonywaniu gdy zadania okazują się zbyt trudne
- Zachęcanie się do samodzielnego poszukiwania rozwiązań trudnych zadań
- Dzielenie z nim radości i wspieranie w porażkach
- Stwarzanie możliwości rozwijania zainteresowań
- Dawanie swobody w organizowaniu własnej przestrzeni, dokonywaniu wyborów, szanowanie ich
- Nakładanie obowiązków, które są istotne dla funkcjonowania całej rodziny
- Obdarzanie dziecka zaufaniem

NA KONIEC PAMIĘTAJMY ABY:

- Obserwować zachowania dziecka i zwracać uwagę na to, o czym mówi oraz na to jakie informacje pomija
- Czy są takie tematy, zdarzenia, miejsca, których dziecko unika, mówi, że nic się nie dzieje, nic się nie zmieniło, zrobiło coś bo tak chciało, nikt mu niczego nie kazał
- Codzienną tradycją może stać się rozmowa po powrocie ze szkoły, o tym co się działo, jakie były lekcje, co było miłe, a co nie.

Będzie to skuteczne, jeśli dziecko będzie miało poczucie, że zainteresowanie jest autentyczne. Dla niego istotna jest rozmowa, dzięki której może więcej zrozumieć, ale też ważne by wiedziało, że może na rodziców liczyć, pośmiać się i powygłupiać.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

LIDIA WITAK -ŚWIATŁOWICZ